

ቅጹ ስምምዕ ወለዲ ወይ አለይቲ ዝፍርሙሉ ምኽታብ ንመንእሳይቲን ንትሕቲ 16 ዓመት ዝዕድሚኦምን

ብዛዕባ ኮቪድ-19

ኮቪድ-19 ብቐንዱ ኣብ ስርዓተ ምስትንፋስ ኣካላት ረኽቢ ዘምጽእ እኳ እንተኹን፡ ካብ ካልእ ክፍሊ ኣካላት ሰብነትና እውን ምልክታት ሕማም ክህብ ይኸእል ኢዩ። ሕጻናት ሕማም ዘለዎም ኣረጋውያንን ዓቢይትን ከቢድ ሕማም COVID-19 ከጋጥሞም ዘለዎ ሓደጋ ዓቢ እዩ። ዝሓመሙ ቁልዑ ሙብዛሕትኡ ግዜ ልኡምን (ቅልል ዝበለን) ሓጺርን ምልክታት ሕማም ስርዓተ ምስትንፋስ ኣካላት ኣለዎም። ኣብ ዕድሙ ብጽሕፍ/ጉርዝውና ዘለዉ መንእሳይት ሙብዛሕትኡ ግዜ ሓፈሻዊ ስምዒት ሕማም፡ ሕማም ርእሰን ቃንዛ ጭዋዳታትን ይሰምዖም። ኣብ ቁልዑን ኣባጽሕን ብኸቢድ ሕማም ናይ ምሕማም ዘሎ ዕድል/ኣጋጣሚ ኣዝዩ ውሑድ እዩ። ይኹን እምበር ክታብት ምኽታብ ነቶም በዚ ሕማም እዚ እንተድኣ ተታሒዞም ብኸቢድ ክሓሙ ዝኸእሉ ሓደጋት ሰባት ክከላኸሉሎምን እቲ ኣብ ሕብረተሰብ ዝርእ ለቦዳ ኣብ ምጉዳል ክሕግዝ ኣበርክቶ ኣለዎ።

ብዛዕባ ክታብት

ክታብት mRNA ኮሚርናቲ (BioNTech og Pfizer) ከምኡ እውን ስፓይከቫክስ (Moderna) ንካብ 12 ዓመት ዕድሚኦም ኣትሒዙ ምኽታብ ተፈቐዱ ኣሎ። እቲ ክታብት ትሕዝቶ ህያውያን ቫይረስ ስለ ዘይብሉ ረኽቢ ሕማም ኮሮና ከስዕብ ኣይክእልን እዩ። ነቶም ኣብ ዕድሙ ብጽሕፍ/ጉርዝውና 12-15 ዓመት (ጉጅለ ተመሃሮ ናይ ካብ 2006 – 2009 ዝተወለዱ) ዘለዉ ሓንቲ ክታብት ክኸተቡ ይምከር። ብዕድሙ ዝደፍኡ ኣባጽሕ ከኣ ክልተ ክታብት ኣብ ሞንጎ 8-12 ሰሙን ፍልልይ ክውሰዱ ይምከር። ነቶም ከቢድ መሰረታዊ ሕማም ዘለዎም ቁልዑ፡ ምናልባት እውን ንገሊኦም ተወሳኺ ሓደጋታት ዘለዎም ቁልዑ፡ ድሕሪ ናይ ሓኪም ገምጋም ክልተ ዓቕን መድሃኒት ክወሃቦም ይምከር። እቶም ቅድሚ ሕጂ ኮቪድ-19 ሓሚሞም ዝነበሩ ካብ 12-15 ዕድሙ ዘለዎም ንግዜኡ ክኸተቡ ኣትምክሩን እዮም። እቶም ካብ 16-17 ዕድሙ ዘለዎም ግን ሓንቲ ክታብት ክኸተቡ ዕድል ክወሃቦም እዩ። ቀዳማይቲ ክታብት ምስ ወሰድካ ድሕሪኡ ዘሎ ስለስተ ሰሙናት እዋን ኣትሒዙ ካብ ኸከቢድ ሕማም ምሕማም ጽቡቕ ይከላኸላልካ እዩ።

ሙብዛሕትኡ ጎድናዊ ሳዕቤናት ድሕሪ 1 ክሳብ 2 መዓልቲ ጸረኡ ዘጋጥም ልኡም/መጠኑ ዝሓለወን የጋጥም፡ ድሕሪ ሓደጋት መዓልታት ከኣ ዝገድፍ እዩ። ንገሊኦም እቲ ምልክታት ብርቱዕ ዝበለ ክኸውን ይኸእል እዩ። እዚ ክታብታት እዚ ካብቲ ኣብ ካልኣት ዓይነት ክታብታት እንርእዮ ልሙድ ዝኾነ ጎድናዊ ሳዕቤናት ንላዕሊ ዘርኢ እዩ ዝመስል። እቶም ልሙዳት ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣብቲ ዝተኸተቡናሉ ቦታ ቃንዛን ሕብጥን፡ ድኻም፡ ሕማም ርእሰ፡ ቃንዛ ጭዋዳታት፡ ቍሪ ቍሪ ምባል፡ ቃንዛ መላግብን ረስንን እዮም። ቍሪ ሰብነት/ኣካላት (ኣለርጊ) ኣብ ገለ ገለ ሰባት ዘጋጥም እዩ። ብዛዕባ ድሕሪ ክታብት ዝመጽእ ልሙድ ጎድናዊ ሳዕቤን ጽቡቕ ፍልጠት እኳ እንተሎ፡ ሳሕቲ ከጋጥም ዝኸእል ጎድናዊ ሳዕቤናት ግን ክውግድ ኣይከኣልን እዩ።

ነድሪ ጭዋዳ ልቢ (ማፕካርዲታስ) ድሕሪ mRNA ክታብት ምኽታብካ ሳሕቲ ከመጽእ ዝኸእል እዩ። እዚ ኮነታት እዚ ሙብዛሕትኡ ግዜ ድሕሪ እቲ ካልኣይ ዓቕን እቲ መድሃኒት ምውሳድካ ኣብ ውሽጢ ሓደ ሰሙን ዘጋጥም ኮይኑ፡ ሓላፊይን ሙብዛሕትኦም ሰባት ድማ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ይሓውዩን እዮም። እዚ ሕማም እዚ ቃንዛ ኣብ ኣፍልቢ፡ ሕጽረት ምስትንፋስ፡ ብርቱዕ ተረጋጋቲ ልቢ/ዲጉ ዲጉ ምባልን ረስንን የምጽእ። ከምዚ ዝሓመሰል ምልክታት እንተድኣ ኣጋጢሙ ንሓኪም ክትውከስን እቲ መንእሳይ ክምርመርን ኣለዎ። ኖርዌጃውያን ናይ ልቢ ክኢላታት ካብቲ ድሕሪ ክታብት ከመጽእ ዝኸእል ንላዕሊ ሕማም ኮቪድ-19 ኣብ ገለ ገለ ሰባት ዘምጽእ ከቢድ ጽልዎ ኣብ ልቢ ክዓቢ ይኸእል ዝብል ገምጋም ኣለዎም። እዚ ጎድናዊ ሳዕቤን እዚ ከኣ መንእሳይት ዕድል ክታብት ካብ ምርካብ ክግግቶም ጽቡቕ ኣይኮነን ይብሉ። ብዛዕባ እቲ ክታብት ኣብ fhi.no ዝያዳ ኣንብብ።

ቅድሚ ክታብት

እቲ ውሉድ ወይ እቲ በጽሒ 16 ዓመት ዘይመልእ እንተኹይት እቶም ወለዲ እቲ ውሉድም ክኸተብ ክሰማምዑ ኣለዎም። ክልቲኦም ወለዲ ብሓርሖ ሓላፍነት እንተሃልዩዎም ክልቲኦም ክሰማምዑ ኣለዎም። ትሕቲ 16 ዓመት ዝዕድሚኦም ቁልዑ እውን ምስ ዕድሚኦምን ብስለቶም ዝሰማማዕ ሓበሬታ ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎም። ምስ ስእልታት ዝተተሓሓዙ ብቀሊል ዝተደለወ ሓጺር ናይ ጽሑፍ ሓበሬታ [ክታብት ኮሮና ንመንእሳይት 12-15 ዓመት](#) እውን ይርከብ እዩ። እቲ ቁልዓ ኣቐዲሙ ኸቢድ ቍሪ ሰብነት/ኣካላት ኣጋጢሞም ኔይሩ እንተ ኹይት ወይ ቅድሚ ሓደ ሰሙን ካልእ ክታብት ተኸተቡ እንተ ኹይት ሓበሩ። እንታይ ጥዕናዊ ኮነታቶም እዩ ክታብት ምኽታብ ኣይግባእን ከብል ዝኸእል ወይ ተወሳኺ ገምጋም ከም ዘድሊ ሓበሬታ ኣብዚ ተገሊጹ ኣሎ egenerklærings skjema/ [ገዛእ ርእሰም ዝገልጽሉ ቅጹ/ፎርም](#)። ዝያዳ ዓሚቕ ሓበሬታ ኣብ fhi.no ክትረከቡ ትኸእል ኢኻ።

ኣብዚ ቍሪ

ስም ውሉድ: _____ ዝተወለደሉ ዕለት: _____

ኣነ/ንሕና ውሉደይ/ውሉድና: _____ ክታብት ኣንጻር ኮቪድ-19 ክኸተብ ንደሊ

ወላዲ/ኣላዩ/ሞጉዚ ሓላፍነት ውሉድ ዘለዎ: ወላዲ 1: _____ ወላዲ 2: _____

ወላዲ/ኣላዩ 1: ምሉእ ስም (ብንጹር ጸሓፍ): _____

ወላዲ/ኣላዩ 1: ክታብት/ፎርም: _____ ቁጽሪ ቴሌፎን: _____

ወላዲ/ኣላዩ 2: ምሉእ ስም (ብንጹር ጸሓፍ): _____

ወላዲ/ኣላዩ 2: ክታብት/ፎርም: _____ ቁጽሪ ቴሌፎን: _____

ብዛዕባ ቁልዓ ሓበሬታ ንኸታቢ/ት ምስ ዝህሉ